

PRÒLEG

QUI M'HO HAVIA DE DIR

“L'ésser humà que trepitjarà Mart ja ha nascut. Deu ser un noi o una noia de quinze o setze anys.” Aquest era el titular d'una entrevista a l'astronauta que més cops havia estat a l'espai, el nom del qual ja no puc recordar. Sí que recordo, en canvi, que quan vaig llegir aquella frase no em vaig donar per al·ludit, massa entretingut com estava a viure intensament la meva arribada a la majoria d'edat.

Certifico, doncs, que en aquella època Mart no m'interessava gens i no sé si cal aclarir que abans tampoc. Vull dir que de petit no havia somiat mai que seria astronauta. Decidir què voldria ser quan fos gran va ser una qüestió que vaig anar ajornant fins que em va arribar l'hora d'escollir la carrera que volia estudiar. I, com la majoria dels joves que no saben què respondre quan els pregunten quin ofici els agradaria fer, em vaig acabar matriculant a biologia, que és una d'aquelles carreres que no entusiasmen pràcticament ningú, però no desagraden del tot a molta gent.

Per tant, estudiava coses relacionades amb la vida, però amb la vida d'aquí. I no tenia cap intenció de marxar a cap altre planeta justament llavors, quan estava començant a descobrir moltes de les coses es-

tupendes que es poden fer a la Terra. I és que resulta que les noies que m'agradaven eren totes terrícoles (tot i que algunes —això sí— eren capaces de fer-me veure les estrelles) i que en aquest planeta podia trobar també bones platges, pistes de bàsquet, pizzeries i discoteques. A més, també tenia ordinador, consola i telèfon mòbil multimèdia amb connexió a internet, així que no hi havia cap motiu perquè em plantegés buscar la felicitat en un altre lloc i encara menys a Mart, que era només un punt vermellós que es podia veure alguna nit al cel i on no havia arribat mai cap ésser humà ni s'hi esperava ningú.

En aquella època em considerava afortunat. Havia nascut i crescut en una família més aviat tirant a bona en una ciutat més aviat tirant a gran en un país on, en general, la gent podia viure més aviat tirant a bé. Tenia un físic força agradable i un coeficient intel·lectual més que normal i, a grans trets, es pot dir que duia una existència prou satisfactòria.

Per tant, ningú no em pot retreure que en llegir aquell titular de l'entrevista no hagués estat capaç d'imaginar que el primer representant de la humanitat que arribaria a Mart seria precisament jo. I és que, encara que algú m'ho hagués pronosticat, no m'hauria pogut creure que quan tot just acabés de complir quaranta-dos anys protagonitzaria el primer viatge tripulat al planeta vermell, en una missió individual en què, a més, el viatger només tenia garantit el bitllet d'anada.

Potser llegint aquest relat —per força resumit, però exacte en allò fonamental— entendreu el com i el perquè d'aquesta història. El quan és molt relatiu; depèn d'on comenceu a comptar.

I

UN LLOC MOLT LLUNYÀ

Abans de marxar cap a Mart jo ja havia viatjat bastant. Sempre havia tingut un esperit inquiet i m'agradava conèixer llocs i cultures desconeguts. Però la principal novetat, a part de la distància i la destinació, era que es tractava del primer cop que feia un viatge organitzat. De jove i de ja no tan jove havia voltat món, però mai no havia entrat en una agència de viatges. Preferia buscar per internet una bona combinació de vols i un cop arribat a lloc m'espavilava per lliure amb la finalitat no sempre reeixida d'assolir una dosi afegida d'autenticitat.

Potser per aquesta manca de familiaritat amb els viatges programats, el primer que em va cridar l'atenció va ser que els directors de la missió van fixar el dia i l'hora del llançament de la nau amb una precisió que em va semblar un pèl capriciosa: el dijous 26 de juny a les 02:43:16 a.m. GMT. Bàsicament em va semblar curiós haver de marxar de matinada per fer un viatge que durava més de trenta setmanes i en què no hi havia risc de patir les cues i els problemes de circulació de les operacions sortida convencionals.

El més bo del cas, però, va ser que malgrat aquesta minuciositat, al final l'enlairament no va ser ni el dia ni a l'hora previstos. De fet, es van produir fins a quatre ajornaments. El primer va ser el més dur per

a mi, perquè no me l'esperava i perquè, a més, es va produir quan ja havíem entrat en el darrer minut del compte enrere. L'explicació oficial van ser uns problemes detectats en l'aïllament del coet i no tenia cap motiu per dubtar que va ser així, però la sensació de coitus interruptus va ser inevitable i, més que frustrant, irritant.

En qualsevol cas, el resultat va ser un ajornament de quaranta-vuit hores, i ja us podeu imaginar l'eternitat en què es van convertir aquells dos dies, durant els quals vaig tenir l'estranya sensació que tothom semblava més preocupat per evitar que jo em fes enrere que per solucionar el problema tècnic. Però la meva decisió era ferma i per això vaig aguantar també amb resignació l'avortament gairebé consecutiu del segon i del tercer intent. L'un va ser provocat per la presència d'un vaixell dins de la zona restringida, i l'altre, menys d'una hora més tard, per la detecció de forts vents a 4.500 metres d'alçada. El consol, en vista de tot aquell despropòsit, era que no havia de fer i desfer la maleta cada cop que es canviaven els plans, ja que, tret de l'equip espacial, jo viatjava amb poc més equipatge que la meva incertesa.

L'últim intent frustrat també va ser molt dur perquè el llançament es va cancel·lar només set segons abans de la ignició per un problema amb no sé quina vàlvula. Vaig sortir de la càpsula sense dir res i espero que amb certa dignitat. Però amb la cara ja devia pagar quan vint minuts més tard em van dir que ho tornàvem a provar. Qui sap si l'escepticisme provocat per tants intents nuls em va estalviar els nervis quan finalment va arribar el moment en què vaig protagoni-

nitzar un dels instants més importants en la història de la humanitat. A les 03:18:15 del 8 de juliol em vaig enlairar rumb a Mart. I com que curiosament jo no havia de fer res, perquè tot el procés d'enlairament era automatitzat, vaig decidir relaxar-me i gaudir. Sí, gaudir i mirar de no pensar en el que tenia al davant i, sobretot, en el que deixava enrere.

De tota manera, a mesura que agafava alçada —i malgrat que ja ho sabia— em va sorprendre comprovar que des d'allà dalt no es veien les fronteres que separen uns països dels altres. La imatge de la Terra i el món que coneixia s'anaven fent cada cop més petits, fins al punt que, vistos des de l'estratosfera, tots els radicalismes, tots els nacionalismes i tota la resta d'ismes van esdevenir diminuts i insignificants amb una rapidesa tan esfereïdora com eloqüent.

Hom podria pensar que un viatge de tants milers de quilòmetres pot resultar avorrit. I tindria tota la raó. Bàsicament perquè durant dies i dies sencers, el paisatge que podia veure per la finestra era fosc i monòton, fosc i monòton, fosc i monòton. Si heu fet vols transoceànics amb avió, podeu entendre, encara que només sigui una mica, de què parlo.

El viatge, doncs, potser va ser històric, però no va resultar gens distret (les emocions fortes, busqueu-les en d'altres capítols). En primer lloc, perquè la navegació estava computeritzada i fins i tot la meva mare, en pau descansi, que tenia moltes virtuts, però que era un veritable perill al volant, hauria estat capaç

de conduir la nau fins al punt escollit per a l'entrada a l'atmosfera marciana. Un bon exemple és que quan molt de tant en tant calia procedir a redireccionar el rumb, la meva única missió consistia a clicar dos botons i comunicar-me per ràdio amb el centre de control per confirmar que l'operació s'havia produït sense novetats. Després, per acabar-me de tranquil·litzar, tan sols havia de localitzar a l'escàner estel·lar les quatre estrelles que els enginyers de vol feien servir com a punts de referència per calcular els girs de navegació. Era fins i tot més senzill que passar de pantalla en segons quin videojoc.

D'altra banda, i precisament per fer més suportable el trajecte, l'equip mèdic de la missió m'obligava a prendre diàriament una petita dosi d'una substància elaborada a partir de l'estràmoni que ja fumaven els romans i que em mantenia durant la majoria d'hores de cada jornada en un estat de somnolència o, per dir-ho sense embuts, d'hivernació. I, per acabar-ho d'adobar, les poques estones durant les quals podia viatjar conscientment les havia de dedicar a complir els innombrables compromisos amb els patrocinadors i organismes col·laboradors amb el projecte. I això es traduïa en intervencions via satèl·lit en soporífers col·loquis universitaris, repetitives entrevistes amb periodistes previsibles i, sobretot, en connexions rutinàries amb un espai televisiu inspirat en aquell programa de *Gran Hermano* que feien quan jo era adolescent. La presumpta gràcia de l'invent era que els telespectadors podien veure en directe els meus moviments durant el viatge interplanetari. Però tenint en compte que era l'únic tripulant i que, per tant, no

hi havia la possibilitat de fer nominacions per veure quin concursant havia d'abandonar la nau, el xou de seguida va esdevenir monòton, cosa que es va reflectir ràpidament en els índexs d'audiència. I això ja se sap que porta conseqüències. Així, en qüestió de setmanes, vam passar d'emetre cada dia dues connexions breus i una de quaranta minuts que s'emetia en horari de *prime time* a l'extrem oposat d'un recull d'un quart d'hora d'imatges que s'emetien en diferit a la graella de matinada. El principal avantatge d'aquest canvi, a banda de la qualitat de vida que vaig guanyar, és que cal tenir en compte que a mesura que anava avançant per l'espai l'hora de màxima audiència al meu país anava coincidint amb horaris més intempestius per al meu relлотge vital.

Per no faltar a la veritat, però, haig d'admetre també que al llarg d'aquelles trenta-nou setmanes vaig viure alguns moments realment incomparables i emocionants. El més impactant, sens dubte, va ser el dia que, en mirar-la com cada dia des de la finestra de la nau, em vaig adonar que la Terra havia desaparegut entre la immensitat dels estels. S'havia anat fent cada cop una mica més petita fins que un dia vaig mirar i, senzillament, ja no hi era. I el més esborronador va ser que semblava ben bé que no hi hagués estat mai.

Una sensació inversa em va produir veure cada cop més a prop Mart i la seva petita atmosfera a través de la finestra de l'*Afrodita IV*. La primera impressió va ser, què voleu que us digui, que me l'imaginava més gran. En canvi, era un planeta petitó, vermellós, però

d'un vermell fosc i apagat, sense aigua i, per tant, sense mars ni continents. L'únic que cridava l'atenció eren els seus cràters. N'hi havia a discreció i conferien a la superfície un aspecte similar al del rostre d'un adolescent castigat sense pietat per l'acne juvenil.

No era, doncs, un escenari idíl·lic. Però ja no era a temps de dir que m'ho havia pensat més bé i que no hi volia anar. Ni tan sols m'hauria servit de res dir que no calia que em tornessin els diners. Així que vaig mirar de ser positiu i pensar que, ja que havia arribat fins allà, valia la pena rematar la feina.

De tota manera, quan finalment va arribar el moment de preparar-me per a l'aterratge (un amic filòleg em va explicar abans de marxar que les formes neològiques *amartar* i *amartatge* estaven ben formades lingüísticament, però que no tenien ús en la nostra llengua i, per tant, eren innecessàries) vaig notar un nus a l'estómac i, alhora, em va semblar que dues petites protuberàncies m'oprimien la base del coll. I, mentre assajava l'enèsim intent de conservar la calma, no vaig poder evitar que el meu cervell arribés a la depriment i inoportuna deducció que amb Mart passava com amb la majoria de coses importants de la vida: el més complicat no era arribar-hi, sinó probablement mantenir-s'hi. En aquest cas, mantenir-s'hi amb vida.

Les mans em suaven i em tremolaven, però la nau, en canvi, es va acoblar suaument a la superfície marciana. Va semblar la maniobra més senzilla i natural del món. Al cap d'uns segons, seguint el protocol